

Toplantı : 18 CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 898

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırmasına Dair 17 Ağustos 1975 Tarihli Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısının Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar - İskân ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonları Raporları. (M. Meclisi : 1/117; C. Senatosu : 1/622)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 252)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1500*

29 . 1 . 1979

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 23.1.1979 tarihli 38 nci Birleşiminde görüşülerek açık oyla kabul edilen, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırmasına Dair 17 Ağustos 1975 tarihli Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

*Cahit Karakaş
Millet Meclisi Başkanı*

Not : Bu tasarı 21 . 3 . 1978 tarihinde Başkanlıkça ilk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 18, 23.1.1979 tarihli 37 ve 38 nci birleşimlerinde görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 252)

*TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi Başkanlığı
Sayı : 101-240/03471*

15 . 3 . 1978

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı 27 . 2 . 1978 tarihinde kararlaştırılan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmasına dair 17 Ağustos 1975 tarihli Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

*Bülent Ecevit
Başbakan*

GEREKÇE

5 Haziran 1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla onaylanan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi hükümleri, Uluslararası Sivil Havacılığın çeşitli ülkeler arasında akdolunacak iki taraflı anlaşmalara dayanan bir sistem dahilinde gelişmesini teşvik etmekte ve bu yolda yapılacak anlaşmaların anahatlarını saptayarak aralarında benzerlik sağlanmasını öngörmektedir.

Hükümetimiz, ülkemizin coğrafi durumunu ve uluslararası hava servislerinin ülkemizden geçmesinin sağlayacağı çıkarları gözönünde tutarak bütün ülkelerle yurdumuz arasında iktisadi, teknik ve kültürel bağları güçlendirmek ve aynı zamanda ulusal sivil havacılığımızı teşvik ve kalkındırmak amacıyla bugüne kadar bir çok ülkeyle Hava Ulaştırma Anlaşması imzalamıştır. Bu meyanda ülkemiz ile Libya Arap Cumhuriyeti arasında gelişmekte olan ilişkilerimizin doğal bir sonucu olarak bu ülke heyeti ile yapılan görüşmeler 11 Ağustos 1975 günü bir anlaşma ile sonuçlanmıştır.

Bu anlaşma hükümleri, genel olarak Şikago Konferansında saptanan model anlaşmadan esinlenmiş olup, karşılıklılık esasına dayanmaktadır. Söz konusu anlaşma çerçevesinde hava trafiği ile ilgili ulusal kanun ve nizamla riayet edilmek şartıyla her iki ülke arasında tarifeli ve tarifersiz hava servisleri işletilebilecektir.

Ayrıca bu anlaşma, Türkiye ile Libya arasında mevcut siyasi, iktisadi, ticari ve kültürel ilişkilerin daha da güçlendirilmesi yanında Libya'da çalışan önemli sayıdaki işçilerimizin taşınması ve iki ülke arasında turizmin geliştirilmesi bakımından da yararlı görülmektedir.

Anlaşma, onaylanmasının uygun bulunması için, Türkiye Büyük Millet Meclisinin takdirine sunulur.

CUMHURİYET SENATOSU GENEL SEKRETERLİĞİ Kanunlar Müdürlüğü

1 . 2 . 1979

TASARI VE TEKLİFİN ÖZETİ

Sıra Sayısı

M. M. C. S. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırmasına Dair 17 Ağustos 1975 tarihli Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.

MİLLET MECLİSİNDE KALDIĞI SÜRE : 3 aydan fazla.

CUMHURİYET SENATOSUNDA KALACAĞI SÜRE : 3 ay

SÜRENİN BİTİŞ TARİHİ : 30 Nisan 1979.

TASARI VE TEKLİFİN HAVALA EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR, TANINAN SÜRE (Gün)

- 1 — Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar - İskân Kom. na Bir hafta.
- 2 — Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Kom. Bir hafta.
- 3 — Gündeme 22.2.1979

Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar - İskân Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bayındırlık, Ulaştırma ve
İmar - İskân Komisyonu
Esas No. : 1/622
Karar No. : 10

5 . 2 . 1979

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Millet Meclisinin 23.1.1979 tarihli 38 nci Birleşiminde görüşülerek açık oyla kabul edilen, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırmasına Dair 17 Ağustos 1975 tarihli Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı, ilgili Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle tetkik edildi.

Kanun tasarısının gerekçesinde de tavsilen izah edildiği gibi, 5 Haziran 1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla onaylanan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi hükümleri, Devletlerarası Sivil Havacılığın çeşitli ülkeler arasında akdolunacak iki taraflı anlaşlara dayanan bir sistem dahilinde gelişmesini teşvik etmekte ve bu yolda yapılacak anlaşmaların ana hatlarını saptayarak aralarında uyumluluk sağlanmasını öngörmektedir.

Diğer devletlerle olduğu gibi gelişmekte olan ilişkilerimizin kaçınılmaz bir gereği olarak Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi arasında iktisadi, teknik ve kültürel bağlarıyla beraber turizmi teşvik etmek ve orada bulunan binlerce işçimizin taşınmasında kolaylıklar sağlanmak için ve karşılıklılık esasına dayanan 17 Ağustos 1975 tarihinde her iki ülke arasında yapılan Hava Ulaştırma Anlaşmasının getirmiş olduğu diğer faydalı hususları göz önünde tutan Komisyonumuz :

Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen metnin aynen kabulüne,
Havalesi gereğince, Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonuna tevdi buyurulmasına,
Kanunun ehemmiyeti itibarıyla biran evvel yürürlüğe girmesi için Genel Kurulun öncelikle görüşülmesi isteminde bulunmasına,

Karar vermiştir.

Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkan Erzurum <i>Hilmi Nalbantoğlu</i>	Sözcü Kırklareli <i>Beyti Arda</i>	Kâtip Balıkesir Raif Eriş Toplantıda bulunmadı.
Üye Tabii Üye Ekrem Acuner Toplantıda bulunmadı.	Üye Rize <i>Talât Doğan</i>	Üye Malatya <i>Süleyman Efe</i>
Üye Çorum <i>Abdullah Ercan</i>	Üye Tabii Üye Vehbi Ersü Toplantıda bulunamadı.	Üye Muş <i>İsmail İlhan</i>
Üye Muğla <i>Haldun Menteşeoğlu</i>	Üye Niğde Ergun Özkan Toplantıda bulunamadı.	Üye Samsun Refet Rendeci Toplantıda bulunamadı.
Üye Cumhurbaşkanınca S. Ü. <i>Şerif Tüten</i>	Üye Çorum <i>Safa Yalçuk</i>	

Dışışleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Dışışleri, Turizm ve Tanıtma
Komisyonu
Esas No. : 1/622
Karar No. : 8

21 . 2 . 1979

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Millet Meclisinin 23 . 1 . 1979 tarihli 38 nci Birleşiminde görüşülerek açık oyla kabul edilen, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırmasına Dair 17 Ağustos 1975 tarihli Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı, ilgili Dışışleri, Ulaştırma bakanlıkları temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzca da görüşüldü.

Tasarının gerekçesinde de belirtildiği gibi, Hükümetimiz ülkemizin coğrafi durumunu ve uluslararası hava servislerinin ülkemizden geçmesinin sağlayacağı çıkarları göz önünde tutarak ve aynı zamanda ulusal sivil havacılığımızı teşvik ve kalkındırmak amacı ile Libya Arap Cumhuriyeti arasında gelişmekte olan ülkemiz ilişkilerinin doğal bir sonucu olarak bu ülke heyeti ile yapılan görüşmeler 11 Ağustos 1975 günü yapılan bir Anlaşmanın Yüce Meclislerce onaylanması istenmektedir.

Sözkonusu anlaşma hava trafiği ile ilgili ulusal kanun ve nizamlara riayet edilmek şartıyla her iki ülke arasında tarifeli ve tarifersiz hava servisleri işletebilecektir. Ayrıca bu anlaşma, Türkiye ile Libya arasında mevcut siyasi, iktisadi, ticari ve kültürel ilişkilerin daha da güçlendirilmesi yanında iki ülke arasında turizmin geliştirilmesi bakımından da yararlı görülmektedir.

Bu gerekçelerle hazırlanan yasa tasarısının 1, 2, 3 ncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan ve
Bu Kanunda Sözcü
Samsun
Ziya Gökalp Mülâyim

Başkanvekili
Tabii Üye
Selâhattin Özgür
Toplantıda bulunamadı.

Kâtip
Edirne
Süleyman Sırrı Ergun

Üye
İstanbul
Besim Üstünel

Üye
Ankara
Uğur Alacakaptan
Toplantıda bulunamadı.

Üye
Ankara
Ergün Ertem

Üye
İzmir
Şeref Bakışık

Üye
Ankara
Atıf Benderlioğlu

Üye
Giresun
Hayrettin Erkmen
Toplantıda bulunamadı.

Üye
İstanbul
Erdoğan Adalı

Üye
Manisa
Oral Karaosmanoğlu

Üye
Çorum
Safa Yalçuk
Toplantıda bulunamadı.

Üye
Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Metin Toker

Üye
Tabii Üye
Ahmet Yıldız

Üye
Tekirdağ
Orhan Öztrak

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırmasına Dair 17 Ağustos 1975 Tarihli Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 11 Ağustos 1975 tarihinde Tripoli'de imza edilen Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmasına dair Anlaşmanın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırmasına Dair 17 Ağustos 1975 Tarihli Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 11 Ağustos 1975 tarihinde Tripoli'de imza edilen Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmasına dair Anlaşmanın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**BAYINDIRLIK, ULAŞTIRMA VE İMAR - İSKÂN
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN**

*Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap
Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma-
sına Dair 17 Ağustos 1975 Tarihli Anlaşmanın
Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında
Kanun Tasarısı*

MADDE 1. — Millet Meclisi Metninin 1 nci mad-
desi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi Metninin 2 nci
maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi Metninin 3 ncü
maddesi aynen kabul edilmiştir.

**DIŞİŞLERİ, TURİZM VE TANITMA
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN**

*Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap
Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma-
sına Dair 17 Ağustos 1975 Tarihli Anlaşmanın
Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında
Kanun Tasarısı*

MADDE 1. — Millet Meclisi Metninin 1 nci mad-
desi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi Metninin 2 nci
maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi Metninin 3 ncü
maddesi aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE LİBYA ARAP CUMHURİYETİ HÜKÜMETİNİN
KENDİ ÜLKELERİ ARASINDA VE ÖTESİNDE TARİFELİ HAVA SERVİSLERİNİ DÜZENLEMELİK
AMACIYLA YAPTIKLARI ANLAŞMA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Cumhuriyeti ki bundan böyle «Âkit Taraflar» olarak anılacaklardır, 1944 Aralık ayının yedinci günü Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesinin tarafları olarak ve anılan Sözleşme hükümlerine kesin bağlılıklarıyla uluslararası sivil havacılığın gelişmesine olan inançlarını teyid ederek, kendi ülkeleri arasında ve ötesinde hava servisleri kurmak amacıyla bir anlaşma akdetmek isteyerek,

AŞAĞIDAKİ GİBİ ANLAŞMIŞLARDIR :

MADDE : 1

Tanımlar

Bu Anlaşma bakımından, metin aksini gerektirmedikçe :

- a) «Şikago Sözleşmesi» terimi, bu Sözleşmenin 90 ncı Maddesi uyarınca kabul edilen Ek'leri de kapsamak üzere, 7 Aralık 1944'te Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi ve bu Sözleşmenin 90 ncı ve 94 ncü Maddelerine göre Sözleşme veya Ek'lerinde yapılan ve her iki Âkit Tarafça kabul edilmiş olan değişiklikler anlamını taşır;
- b) «Havacılık makamları» terimi, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti bakımından Ulaştırma Bakanı ve anılan Bakan tarafından yapılan görevleri yerine getirmeye yetkili kılınan bir kişi veya kuruluş; Libya Arap Cumhuriyeti Hükümeti bakımından Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Dairesi Genel Müdürü ve anılan Genel Müdür tarafından yapılan görevleri yerine getirmeye yetkili kılınan bir kişi veya kuruluş anlamını taşır;
- c) «Tayin edilen havayolu işletmesi» terimi, bir Âkit Tarafın, bu Anlaşma'nın 3 ncü maddesi uyarınca tayin edeceği ve yetkilendireceği havayolu işletmesi anlamını taşır;
- d) «Ülke» terimi, Şikago Sözleşmesinin 2 nci maddesinde belirtilen anlamı taşır;
- e) «Hava servisi», «Uluslararası hava servisi», «Havayolu işletmesi» ve «Teknik iniş» terimleri, Şikago Sözleşmesinin 96 ncı maddesinde belirtilen anlamları taşır;
- f) «Kapasite» terimi, aşağıda belirtilen anlamları taşır :
— Bir uçak bakımından, o uçağın bir hattın bütününden veya bir bölümünde kullanılabilecek olan, yolcu ve yük taşımaya elverişli hacmi;
— Belli bir hava servisi bakımından, bu serviste kullanılan uçağın kapasitesi ile, bu uçakla belli bir süre boyunca belli bir hattın bütününde veya bir bölümünde yapılan sefer sayısının çarpımı;
- g) «Trafik» terimi, yolcu, bagaj, yük ve posta anlamını taşır.

MADDE : 2

Trafik Hakları

1. Âkit Taraflardan her biri, ötekine, bu Anlaşma'nın I sayılı Ek'inde belirtilen haklarda tarifeli uluslararası hava servisleri kurması amacıyla, bu Anlaşma'da belirtilen hakları tanır. Bu servislere ve hatlara, bundan böyle sırasıyla «Üzerinde anlaşılan servisler» ve «Belirlenen hatlar» denecektir.
2. Bu Anlaşma'nın hükümlerine bağlı olarak, her Âkit Tarafça tayin olunan havayolu işletmesi, belirlenen bir hatla, üzerinde anlaşılan bir servisi işletirken, aşağıdaki haklardan yararlanacaktır :
 - a) Öteki Âkit Tarafın ülkesi üzerinden inmeden uçmak;
 - b) Anılan ülke içerisinde teknik iniş yapmak;
 - c) Anılan ülke içerisinde, o hat için bu Anlaşma'nın I sayılı Ek'inde belirtilen noktalara, uluslararası trafiğe bırakmak ve almak amacıyla iniş yapmak.
3. Bu maddenin (2) nci fıkrasındaki hiçbir husus, bir Âkit Taraf hava yolu işletmesine, öteki Âkit Taraf ülkesindeki bir noktadan, aynı Âkit Taraf ülkesindeki bir başka noktaya bırakılmak üzere, ücret veya kira karşılığında trafik almak hakkının verildiği anlamına gelmeyecektir.

MADDE : 3

İşletme Yetkileri

1. Âkit Taraflardan her biri, ötekine, belirlenen hatlarda, üzerinde anlaşılan servisleri, işletmek amacıyla bir havayolu işletmesi tayin ettiğini yazılı olarak bildirmek hakkına sahip olacaktır.

2. Öteki Âkit Taraf, böyle bir tayin bildirisini aldığı anda, bu maddenin 3 ncu ve 4 ncu fıkraları hükümleri saklı kalmak üzere, tayin edilen havayolu işletmesine, kendi kanunları, kuralları ve nizamlarına uygun olarak, gerekli işletme yetkisini gecikmeden taniyacaktır.

3. Âkit Taraflardan birinin havacılık makamları, öteki Âkit Tarafın tayin ettiği havayolu işletmesinden, bu makamlarca, Şikago Sözleşmesi hükümlerine uygun olarak, uluslararası hava servislerinin işletilmesinde uygulanması normal ve makul olan kanun ve nizamlarda belirtilmiş şartları yerine getirmeye yeterli bulunduğu hususunda kendilerini tatmin etmesini isteyebilir.

4. Her Âkit Tarafın, tayin edilmiş bir havayolu işletmesinin esas mülkiyetinin ve fiili kontrolünün, havayolu işletmesini tayin eden Âkit Tarafın veya uyruklarının elinde bulunduğu kanısına varmaması halinde, bu maddenin 2 nci fıkrasında sözü edilen işletme yetkisini tanımayı reddetmek veya tayin edilen havayolu işletmesinin, bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen hakları kullanmasında gerekli gördüğü kayıtları koymak hakkı olacaktır.

5. Bir havayolu işletmesi böylece tayin edilip yetkilendirildiğinde, bu Anlaşmanın 10 ncu maddesi ve 11 nci maddesi hükümlerine uygun olarak kararlaştırılan bir kapasitenin ve saptanan bir ücret tarifesinin o servis bakımından yürürlükte olması kaydıyla, üzerinde anlaşılan servisleri kısmen veya tamamen işletmeye herhangi bir zamanda başlayabilir.

MADDE : 4

İşletme Yetkisinin Geri Alınması ve Hakların Kullanılmasının Durdurulması

1. Her Âkit Taraf, aşağıdaki hallerde, işletme yetkisini geri almak veya bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen hakların öteki Âkit Tarafça tayin edilmiş havayolu işletmesi tarafından kullanılmasını durdurmak veya bu hakların kullanılmasında gerekli gördüğü kayıtları koymak hakkına sahip olacaktır.

a) O havayolu işletmesinin esas mülkiyetinin ve fiili kontrolünün, havayolu işletmesini tayin eden Âkit Tarafın veya uyruklarının elinde bulunduğu kanısına taşınmaması, veya

b) O havayolu işletmesinin, bu hakları tanıyan Âkit Tarafın kanun veya nizamlarına uymaması, veya

c) O havayolu işletmesinin, herhangi bir şekilde, bu Anlaşmada belirtilen şartlara uygun olarak işletme yapmaması,

2. Bu maddenin 1 nci fıkrasında sözü edilen, yetkinin geri alınması, hakların kullanılmasının durdurulması veya kayıtlandırılması işlemlerinin derhal yapılması, kanun veya nizamların daha fazla ihlal edilmesini önlemek için zorunlu olmadıkça, bu hak ancak öteki Âkit Tarafın istişareden sonra kullanılacaktır.

3. Bu madde uyarınca herhangi bir tedbir alınması halinde, öteki Âkit Tarafın hakları bundan etkilenmeyecektir.

MADDE : 5

Kanun ve Nizamlara Uyulması

1. Bir Âkit Tarafın, uluslararası hava servisi yapan uçakların ülkesine girişini ve çıkışını veya bu uçakların o ülke üzerinde uçuşlarını düzenleyen kanun ve nizamları, öteki Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesine uygulanacaktır.

2. Bir Âkit Tarafın giriş, çıkış ve güçle ilgili işlemler gibi, trafiğin ve uçuş ekibinin ülkeye girişini, kalışını, transit geçişini ve ülkeden çıkışını düzenleyen, ayrıca gümrüğe ve sağlık tedbirlerine ilişkin olan kanun ve nizamları, öteki Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesince taşınan trafiğe ve uçuş ekibine, o ülke içinde buldukları sürece uygulanacaktır.

3. Bir Âkit Taraf havayolu işletmesi, uygulanabilir, kanun ve nizamlara bağlı olarak, öteki Âkit Tarafın ülkesinde, ticaret, teknik ve işletme personelinin de kapsayacak şekilde temsilcilik bulundurma hakkına sahip olacaktır.

MADDE : 6

Gümrük Vergilerinden ve Diğer Vergi ve Resimlerden Bağışıklık

1. Âkit Taraflardan herbirinin tayin edilen havayolu işletmesi tarafından uluslararası servislerde işletilen uçaklar ve bu uçaklarda bulunan mutad donatım, akaryakıt ve yağlama yağları ve (yiyecek, içecek ve bütün dahil) uçak kumanyası da öteki Âkit Taraf ülkesine varışta, tekrar yurt dışına çıkarılincaya kadar uçakta kalmak veya uçuşun o ülke üzerinde yapılacak bölümünde uçakta kullanılmak kaydıyla, bütün gümrük vergileri, muayene ücretleri, ve diğer vergi ve resimlerden bağışık olacaktır.

2. Aşağıdakiler de, yapılan hizmetler karşılığında alınacak ücretlerin dışında, aynı resim ve vergilerden bağışık olacaktır :

a) Âkit Taraflardan birinin ülkesinde, o Âkit Tarafın ilgili makamlarınca saptanan miktarları aşmamak ve öteki Âkit Tarafın uluslararası bir servis yapan uçağında kullanılmak üzere uçağa alınan kumanya;

b) Âkit Taraflardan birinin ülkesinde, öteki Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesince uluslararası servislerde kullanılan uçakların bakım ve onarımı için sokulan yedek parçalar;

c) Uçuşun, uçağa alındığı Âkit Tarafın ülkesi üzerinde yapılan bölümünde kullanılacak bile olsa, öteki Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesince uluslararası servislerde işletilen uçakların ikmaline ayrılmış olan akaryakıt ve yağlama yağları.

Yukarıda (a), (b) ve (c) altfıkralarında sözü edilen maddelerin gümrük denetim veya gözetimi altında tutulması zorunlu kılınabilir.

MADDE : 7

Mutad Havacılık Donatımının ve İkmal Maddelerinin Depolanması

Âkit Taraflardan birinin uçaklarında bulundurulmuş malzeme ve ikmal maddeleri ile mutad havacılık donatımı, öteki Âkit Taraf ülkesinde, ancak o ülkenin gümrük makamlarının müsaadesi ile boşaltılabilir. Bu halde, bunlar tekrar ülke dışına çıkarılincaya veya gümrük nizamları uyarınca başka bir şekilde elden çıkarılincaya kadar, sözü edilen makamların gözetimi altında tutulabilir.

MADDE : 8

Direkt Transit Trafığı

Âkit Taraflardan her birinin ülkesinden transit geçen yolcular, çok basitleştirilmiş bir kontrolden daha fazla bir kontrole tabi tutulmayacaklardır. Doğrudan doğruya transit geçen bagaj ve yük, gümrük vergileri ve diğer benzeri vergi ve resimlerden bağışık olacaktır.

MADDE : 9

Mali Hükümler

1. Âkit Taraflardan her biri, öteki Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesine, trafik taşınması dolayısıyla o ülkede sağladığı kazançların masraftan artan kısmını, yürürlükte bulunan kambiyo mevzuatına uygun olarak, varsa, transfer isteminde bulunduğu tarihteki resmi kambiyo kuru üzerinden, aksi halde kazançların sağlandığı kura eşit kur üzerinden transfer hakkı tanıyacaktır.

2. Transfer, ilgili Âkit Tarafın ülkesinde yürürlükte bulunan kambiyo mevzuatına uygun olarak, öteki Âkit Tarafça kabul edilebilen konvertibl bir dövizle yapılacaktır.

3. Yukarıda sözü edilen kazançların transferi için gereken döviz Âkit Tarafların Merkez Bankası veya herhangi bir yetkili milli bankasınca tahsis veya transfer edilecektir. Âkit Taraflar arasında bir ödeme anlaşması varsa, ödemeler bu anlaşma hükümlerine göre yapılacaktır.

MADDE : 10

Kapasite Hükümleri

1. Her iki Âkit Tarafın havayolu işletmelerine, kendi ülkeleri arasında belirlenen hatlarda üzerinde anlaşılan servisleri işletmeleri için âdil ve eşit imkân sağlanacaktır.

2. Âkit Taraflardan her birinin havayolu işletmesi üzerinde anlaşılan servisleri işletirken, öteki Âkit Taraf havayolu işletmesinin çıkarlarını, bu sonuncu havayolu işletmesinin aynı hatların bütünü veya bir bölümü üzerinde yaptığı servisleri uygun olmayan bir oranda etkilememek üzere, gözönünde bulunduracaktır.

3. Âkit Tarafların tayin edilen havayolu işletmelerinin sağladığı üzerinde anlaşılan servislerin, belirlenen hatlardaki kamu ulaştırma ihtiyaçları ile yakın ilişkisi bulunacak ve bunların ilk amacı, havayolu işletmesini tayin eden tarafın ülkesine gelen ve ülkesinden giden trafiğin taşınması için var olan veya olması makul bir şekilde beklenen taşıma ihtiyaçlarını, makul bir hamule faktörü ile karşılamaya yetecek bir kapasiteyi sağlamak olacaktır.

4. Âkit Taraflardan her birinin tayin edilen havayolu işletmesinin, belirlenen hatlar üzerinde, öteki Âkit Taraf ülkesi ile üçüncü ülkeler arasında trafik taşıma hakkı, kapasitenin ilgili bulunduğu aşağıdaki genel ilkelere uygun olarak kullanılacaktır :

a) Havayolu işletmesini tayin eden Âkit Tarafın ülkesine gelecek ve ülkesinden gidecek trafiğin ihtiyaçları;

b) O havayolu işletmesinin geçtiği bölgenin, o bölgedeki Devletlerin havayolu işletmelerince kurulmuş başka taşıma servislerinin de dikkate alınmasından sonraki trafik ihtiyaçları; ve

c) Uzak menzilli havayolu işletmeciliğinin ihtiyaçları.

Bu fıkraya göre tanınacak ayrıcalıklar, nihai olarak Âkit Tarafların yetkili havacılık makamlarınca saptanacaktır.

5. Sağlanacak kapasite ve işletilecek servislerin sıklığı, servislere başlanmadan önce, Âkit Tarafların havacılık makamları arasında başlangıçta bir anlaşma ile saptanacaktır. İlk olarak kararlaştırılan bu kapasite ve servislerin sıklığı anılan makamlarca zaman zaman gözden geçirilebilir ve yeniden düzenlenebilir.

MADDE : 11

Ücret Tarifelerinin Saptanması

1. Âkit Tarafların tayin edilen havayolu işletmelerince, Âkit Tarafların ülkelerine veya ülkelerinden yapılacak yolcu ve yük taşımaları için alınacak ücretler, ekonomik işletme maliyeti, makûl bir kâr, servislerdeki farklılık (sürat ve uçuştaki hizmet standartları dahil) da içinde olmak üzere bütün ilgili unsurlar gözönünde tutularak makûl bir düzeyde saptanacaktır.

2. Tayin edilen havayolu işletmelerinden herbirinin, Âkit Taraf ülkesi arasında veya üçüncü bir ülke ile öteki Âkit Taraf ülkesi arasında, belirlenen hatlardan herhangi biri üzerinde yapacağı taşımalar için alacağı ücretler, aşağıdaki yollardan birine göre saptanacaktır.

a) Bir hattın bütünü veya bir bölümü üzerinde işleyen diğer havayolu işletmelerine danışıldıktan sonra ve mümkün olduğu hallerde, üyesi buldukları Uluslararası Hava Taşıma Birliğinin kabul ettiği ücret kararlarına uygun olarak, Âkit Tarafların tayin edilen havayolu işletmelerinin aralarında yapacakları anlaşma ile; veya,

b) Tayin edilen havayolu işletmelerinin Uluslararası Hava Taşıma Birliğine üye olmamaları halinde, aralarında yapacakları anlaşma ile,

3. Böylece saptanan ücret tarifeleri, iki Âkit Tarafın havacılık makamlarının onayına sunulacak ve anılan makamların onaylarını bildirmeleri ile, veya onayın bildirilmemesi halinde de anılan havacılık makamları

rınca tarifelerin alınmasından kırkbeş gün geçtikten sonra yürürlüğe girecektir; meğer ki bu süre içinde havacılık makamları tarifeleri onaylamadıklarını bildirmiş olsunlar.

4. Ücret tarifelerinin, bu maddenin (2) nci fıkrası uyarınca saptanamaması veya Âkit Taraflardan birinin tarifeyi onaylamalar ve varılan anlaşmanın uygulanması için gerekli bütün tedbirleri alacaklardır. Eğer Âkit Taraflar anlaşmaya varamazlarsa, anlaşmazlık 16 ncı madde uyarınca ele alınacaktır. Anlaşmazlığın taraflar arasında çözümlenmesine veya 16 ncı maddeye göre karara bağlanmasına değin, ilgili havayolu işletmelerince, mevcut ücretler, veya hiçbir tarife yoksa, makul ücretler uygulanacaktır.

MADDE : 12

Bilgi ve İstatistikler

1. Her Âkit Taraf, tayin edilen kendi havayolu işletmesinin, mümkün olduğu kadar önceden uçuş tarifelerini, ücret tarifelerini ve bunlarda yapılacak değişiklikleri, veya arz edilen kapasiteye ilişkin olan ve bu Anlaşmanın uygulanmasını gözden geçirmek amacıyla havacılık makamlarınca istenen bilgileri de kapsamak üzere, üzerinde anlaşılan servislerin işleyişi ile ilgili diğer bildirimleri, öteki Âkit Taraf havacılık makamlarına vermesini sağlayacaktır.

2. Her Âkit Taraf, tayin edilen kendi havayolu işletmesinin, üzerinde anlaşılan servislerin, varsa taşınan trafiğin ilk çıkış ve son varış noktalarını da gösteren, trafik istatistiklerini, isteği üzerine öteki Âkit Taraf havacılık makamlarına vermesini sağlayacaktır.

MADDE : 13

İstişareler

1. Yakın bir işbirliği anlayışı içinde, Âkit Tarafların havacılık makamları bu Anlaşma ve Eklerinin hükümlerinin uygulanmasını ve bunlara yeterli bir şekilde uyulmasını sağlamak amacıyla, zaman zaman birbirleriyle istişare edeceklerdir.

2. Âkit Tarafların herbiri istişare isteminde bulunabilir; her iki Âkit Taraf sürenin uzatılmasını kararlaştırmadıkları takdirde, bu istişare istek bildirimimin alındığı tarihten itibaren altmış (60) gün içinde başlayacaktır.

MADDE : 14

Değişiklikler

1. Âkit Taraflardan biri, bu Anlaşma ve Eklerinin herhangi bir hükmünün değiştirilmesinin uygun olacağını düşünürse, öteki Âkit Tarafla istişare isteminde bulunabilir; havacılık makamları arasında ve müzakerelere veya yazışma yoluyla da yapılabilecek olan böyle bir istişare, istek tarihinden itibaren altmış (60) gün içerisinde başlayacaktır. Bu şekilde üzerinde anlaşmaya varılan herhangi bir değişiklik, diplomatik nota teatisi ile teyid edildiğinde yürürlüğe girecektir.

2. Hatlardaki değişiklikler, Âkit Tarafların yetkili havacılık makamlarının, aralarında doğrudan doğruya anlaşmaya varmaları ve bu hususun diplomatik nota teatisi ile teyid edilmesi suretiyle yapılabilir.

MADDE : 15

Sona Erme

Âkit Taraflardan herbiri, bu Anlaşmaya son vermek kararını, her zaman öteki Âkit Tarafa bildirebilir; bu bildirim aynı zamanda Uluslararası Sivil Havacılık Örgütüne de ulaştırılacaktır. Bu durumda son verme bildirimini sürenin bitiminden önce anlaşmaya varılarak geri alınmadıkça Anlaşma, bildirim öteki Âkit Tarafa alınış tarihinden on iki (12) ay sonra sona erecektir. Öteki Âkit Tarafa bildirim alındığı teyid edilmezse Uluslararası Sivil Havacılık Örgütünün bildirim aldığı tarihten on dört (14) gün sonra alınmış sayılacaktır.

MADDE : 16

Anlaşmazlıkların Çözümü

1. Âkit Taraflar arasında, bu Anlaşma ve eklerinin yorumlanması veya uygulanması ile ilgili bir anlaşmazlık çıkarsa, Âkit Taraflar bu anlaşmazlığı önce müzakere yoluyla çözümlenmeye çalışacaklardır.

2. Âkit Taraflar, müzakere yoluyla bir çözüme varamadıkları takdirde, anlaşmazlığın, karara bağlanması için bir kişi veya kuruluşa havale edilmesini kararlaştırabilirler, veya, Âkit Taraflardan birinin isteği üzerine anlaşmazlık, karara bağlanmak üzere Âkit Tarafların herbirinin tayin edeceği birer hakem ve böyle seçilen iki hakemin tayin edeceği bir üçüncü hakemden kurulan üç kişilik bir hakem heyetine sunulabilir. Âkit Taraflardan herbiri, ötekinden anlaşmazlığın tahkimini isteyen bir notayı diplomatik yoldan aldığı tarihten itibaren altmış (60) gün içinde bir hakem tayin edecek ve üçüncü hakem de bundan sonraki altmış (60) günlük süre içinde seçilecektir. Âkit Taraflardan herhangi biri verilen süre içinde bir hakem tayin edemezse veya üçüncü, hakem belirtilen süre içinde seçilmezse, Âkit Taraflardan herhangi biri, Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü Konseyi Başkanının, durumun gereğine göre, bir hakemi veya hakemleri tayin etmesini isteyebilir. Bu durumda üçüncü hakem, üçüncü bir Devletin uyuğu olacak ve hakem heyetinin başkanlığını yapacaktır.

. Âkit Taraflar, bu maddenin (2) nci fıkrasına göre verilecek herhangi bir karara uymayı taahhüt ederler.

MADDE : 17

Madde Başlıkları

Madde başlıkları, bu Anlaşmaya sadece müracaat ve kolaylık sağlamak amacıyla konulmuştur ve hiçbir şekilde bu Anlaşmanın amacını ve kapsamını tanımlamaz, sınırlamaz ve belirlemez.

MADDE : 18

Tescil

Bu Anlaşma ve ekleri, Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi ile kurulan Uluslararası Sivil Havacılık Örgütünde tescil ettirilecektir.

MADDE : 19

Çok Taraflı Sözleşmelere Uygunluk

Bu Anlaşma ve ekleri, her iki Âkit Taraf için de bağlayıcı olabilecek herhangi bir çok taraflı Sözleşmeye uyacak şekilde değiştirilecektir.

MADDE : 20

Yürürlüğe Giriş

Bu Anlaşma ve onun ayrılmaz parçaları olan ekleri, Âkit Taraflarca gerekli anayasal işlemlerin tamamlanmasından sonra, bu hususu bildiren diplomatik notaların teati edildiği tarihte yürürlüğe girecektir.

Yukarıdakileri tasdiklen, Hükümetleri tarafından usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş aşağıda imzaları bulunan temsilciler, bu Anlaşmayı imzalamışlardır.

Tripoli'de, bindokuzyüzyetmişbeş yılı, Ağustos ayının, onbirinci günü, ikişer nüsha olarak, Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde, her üç metin de aynı ölçüde geçerli olmak üzere yapılmıştır. Bununla birlikte, anlaşmazlık halinde İngilizce geçerli sayılacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti

Hükümeti Adına

Dışişleri Bakanı

İhsan Sabri Çağlayangil

Libya Arap Cumhuriyeti

Hükümeti Adına

İskân Bakanı

Muhammed Ahmet Al-Mangush

Hatlar

1. a) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından tayin edilen havayolu işletmesi, aşağıdaki hatta her iki yönde hava servisleri işletmeye yetkili olacaktır:

Türkiye'de noktalar - ara noktalar - Tripoli - ileri noktalar.

b) Üçüncü ülkelerden alınan veya bu ülkelere gidecek olan trafiğin öteki Âkit Taraf ülkesine bırakılması veya oradan alınması hakkı, aşağıdaki hatta tanınmıştır:

Türkiye'de noktalar - daha sonra belirlenecek ara noktalar - Tripoli - daha sonra belirlenecek ileri noktalar.

2. a) Libya Arap Cumhuriyeti Hükümeti tarafından tayin edilen havayolu işletmesi, aşağıdaki hatta her iki yönde hava servisleri işletmeye yetkili olacaktır.

Libya Arap Cumhuriyetinde noktalar - ara noktalar - İstanbul - ileri noktalar.

b) Üçüncü ülkelerden alınan veya bu ülkelere gidecek olan trafiğin öteki Âkit Taraf ülkesine bırakılması veya oradan alınması hakkı, aşağıdaki hatta tanınmıştır.

Libya Arap Cumhuriyetinde noktalar - daha sonra belirlenecek ara noktalar - İstanbul - daha sonra belirlenecek ileri noktalar.

3. Yukarıdaki hatların herhangi birindeki noktalar, servisin başlangıç noktası havayolu işletmesini tayin eden Âkit Tarafın ülkesinde bulunmak şartıyla, tayin edilen havayolu işletmesinin ihtiyarına bağlı olarak, bütün uçuşlarda veya bunların herhangi birinde kullanılmayabilir.

4. Âkit Taraflardan herbiri, servislerine, öteki Âkit Tarafın ülkesinden ileride veya Âkit Tarafların ülkeleri arasında bulunan ilave noktaların dahil edilmesi isteminde bulunabilir. Bu istem, öteki Âkit Tarafın Havacılık makamlarının onayına bağlıdır.

EK — II

Uçuş Tarifelerinin Onaylanması

1. Âkit Taraflardan herbirinin tayin edilen havayolu işletmesi, her tarife dönemi için (yaz ve kış) uçuş tarifelerini, uçak tipi de dahil olmak üzere, tarifinin yürürlüğe gireceği tarihten en az kırkbeş (45) gün önce öteki Âkit Taraf havacılık makamlarının onayına sunacaktır. Özel durumlarda bu süre, anılan makamların rızası ile kısaltılabilir.

2. Âkit Taraflardan herbirinin tayin edilen havayolu işletmesince uçuş tarifelerinin öteki Âkit Tarafın havacılık makamlarının onayına sunulmasından önce, her iki Âkit Tarafın havayolu işletmeleri, onaylanmasını kolaylaştırma amacıyla tarifeleri üzerinde birbirleriyle istişare edeceklerdir.

3. Bu uçuş tarifelerini alan havacılık makamları bunları onaylayacak veya değişiklik önerisinde bulunacaktır. Her halde, tayin edilen havayolu işletmeleri, tarifeleri ilgili havacılık makamlarınca onaylanmadan önce servislerine başlamayacaklardır. Bu hüküm, sonradan yapılan değişikliklere de aynı şekilde uygulanacaktır.